

מועדי השבת ראש השנה					
ער"ש	מוצ"ש	ח' לר"ת			
י-ם	18.15	19.26	19.25	20.05	20.02
ת"א	18.30	19.28	19.27	20.02	20.04
חיפה	18.22	19.28	19.27	20.04	20.05
ב"ש	18.32	19.28	19.27	20.05	20.03
אילת	18.25	19.26	19.25	20.03	

זמני היום והלילות היוםניים					
משבת ראש השנה - יום ו'	(אופק ת"א)				
עלות השחר	4.51 - 4.55				
זמן הנחת תפילין	5.37 - 5.33				
הנץ החמה (מישור)	6.23 - 6.27				
הנץ החמה (הנראה)	6.27 - 6.32				
ס"ז ק"ש מג"א	8.44 - 8.45				
ס"ז ק"ש הגר"א	9.29 - 9.30				
תצות היום	12.37 - 12.35				
מנחה גדולה	13.09 - 13.06				
שקיעת החמה	18.51 - 18.43				
צאת הכוכבים ב'	19.41 - 19.33				
דף יומי: חולין קלה - קמא					

מועדי השבת האזינו					
ער"ש	מוצ"ש	ח' לר"ת			
י-ם	18.06	19.17	19.17	19.57	19.54
ת"א	18.21	19.19	19.18	19.54	19.56
חיפה	18.12	19.18	19.17	19.56	19.57
ב"ש	18.23	19.19	19.18	19.57	19.55
אילת	18.16	19.17	19.16	19.55	

זמני היום והלילות היוםניים					
משבת האזינו - יום ו'	(אופק ת"א)				
עלות השחר	4.56 - 5.00				
זמן הנחת תפילין	5.37 - 5.41				
הנץ החמה (מישור)	6.27 - 6.31				
הנץ החמה (הנראה)	6.32 - 6.36				
ס"ז ק"ש מג"א	8.45 - 8.46				
ס"ז ק"ש הגר"א	9.30 - 9.30				
תצות היום	12.35 - 12.32				
מנחה גדולה	13.06 - 13.03				
שקיעת החמה	18.41 - 18.33				
צאת הכוכבים ב'	19.31 - 19.23				
דף יומי: חולין קמ"ב - בכורות ז					

מועדי יום הכיפורים					
ער"ש	מוצ"ש	ח' לר"ת			
י-ם	18.03	19.14	19.14	19.54	19.52
ת"א	18.18	19.16	19.15	19.52	19.53
חיפה	18.09	19.15	19.14	19.53	19.54
ב"ש	18.21	19.16	19.15	19.54	19.52
אילת	18.14	19.14	19.13	19.52	

יו"ר העמותה והעורך עז"ר שמואל כהן
כתובת: רח' פאת השולחן 8, תל-אביב
טל: 03-5234063, פקס: 03-5234063
דוא"ל: smulad@netvision.net.il

העלון מוקדש לזכר ולע"נ
מיכאל בן משה זאב הלוי **קלנר** ז"ל,
נפטר ב-י"ב בתשרי תשס"ז
יהי זכרו ברוך!

בס"ד

ענג שבת

פרשת ראש השנה - האזינו - וזאת הברכה

כ"ט באלול התשפ"ו (11.09.2026)

לעילוי נשמת שמועון בן נתן נטע וגיטה **גרינברג ז"ל**. יהי זכרו ברוך!

לקוראי "ענג שבת" ולכל בית ישראל ברכת שנה טובה
ומתוקה, כתיבה וחתימה טובה!

סודו של השופר
ראש-השנה שונה משאר החגים בתחומים רבים. בניגוד לשאר החגים, הוא איננו קשור לשום מאורע בהיסטוריה של עם ישראל. ייחודו של ראש-השנה מתבטא גם בכך שבבית ישראל המועדים שבהם יש כמה וכמה מצוות, בו יש מצווה אחת ויחידה, הלא היא התקיעה בשופר. מבקשים אנו להבין מה המיוחד במצוה זו של תקיעת שופר. עד שאמרנו עליה שבזמן שהקב"ה שומע את קולו של השופר נוהג הוא עמנו במידת הרחמים - "עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר" (תהלים מ"ז) - בתחילה אלוקים, מידת הדין, ואח"כ ה' - מידת הרחמים, והכל בזכות תרועת השופר. שבשעה שישראל נוטל את שופריו ונתקעין לפני הקב"ה עומד מכיסא הדין ומתיישב בכיסא רחמים.

חז"ל מסבירים שבשעה שישראל תוקעין בשופר הם מפתים את הבורא. שנאמר: "אשרי העם יודעי תרועה", שואלים חז"ל: האם רק עם ישראל יודע להריע? אלא "שהן מכירין לפתות את בוראן בתרועה והוא עומד מכסא הדין לכסא רחמים". ניתן להבין את משמעות תקיעת שופר ממשל של המגיד ממוזרטש: היה מלך שהיה לו בן אהוב, ולמים הבן החל להתנהג לא כראוי, למרות הפצרות האב - המלך, הבן המשיך להתדרדר בהתנהגותו. אז אז החליט המלך להעניש את בנו ושלח אותו לארץ גזרה, גלות, עד שייטיב את מעשיו. בגלות, לא זו בלבד שהבן לא שיפר דרכו, אלא הוא התחבר לאנשי בליעל, למד ממעשיהם הנלוזים, התנהג כמותם ודיבר בשפתם. אי אפשר היה לזהות אותו כבנו של המלך. ברבות הימים התחיל הבן להתגעגע לאביו, וממחשבה עבר למעשה. הבן הגיע חזרה עד שערי ארמון המלוכה. השומרים לא זיהו אותו ולא הניחו לו להיכנס לארמון. ביקש הוא לומר להם שהוא בנו של המלך, אך שכח את שפת המדינה. הוא נזכר שאבא ישן בלילה בעוד החלון פתוח. בשעת לילה ניגש הוא מאחורי חדר השנה, והשמיע קולות הברה ללא מילים (שכח הוא את השפה...). המלך התעורר לשמע קול מוכר - קולו של בנו, קול שלא השתנה. באותו רגע ירד המלך אל בנו נטא אותו אל חיקו, כפי שאב מחבק את בנו.

המשקף המגיד ממוזרטש וביאר: זהו קול השופר. באים אנו בראש השנה עת ה"חלון פתוח". יתכן ואיננו נראים כבני מלך, יכול ושכחנו במשך השנה את השפה, אבל אנחנו נזכרים באבא שלנו, אנחנו משמיעים את ה"קול הפנמי" שלנו, קול הברות ללא מילים. הקול שמזהה אותנו. וקוראים לו "אבא". וכאשר האב הרחום שומע את בניו חביביו, מיד יורד הוא אלינו ומחבק אותנו, עובר מכסא דין לכסא רחמים. כך מפתים אנו את הבורא - "אשרי העם יודעי תרועה" - יודעים את סוד השופר. ואבא מחכה רק שילדי יחזרו הביתה.

קראתה פעם, על מורה ש"בימי הצנע" השיג הוא פס עוגת שמרים, והחליט שבעוגה זו הוא ידרבן את תלמידיו ללימוד יותר טוב. הוא הבטיח להם שאם ילמדו כל השבוע היטב אז לקראת שבת הוא יתן לכל אחד פרוסה מהעוגה. ביום חמישי התלמידים חיכו בקוצר רוח, ואכן כל אחד מהם קיבל פרוסת עוגה. התלמידים לא התאפקו ואכלו מיד את העוגה. ונהגו מהטעם המיוחד שבה. היה תלמיד אחד, שאמר לעצמו היאך אני אוכל את העוגה, הרי אבא עובד קשה עד שעות המאוחרות, איך לא אחשוב עליו ואתן לו את העוגה. עטף הוא את העוגה במפתח ושם בקלף השולחן. אבל לא יכל לעמוד מול מראה העוגה, ועל כן הכניס אותה לתיק שלו. מפעם לפעם הביט בה ואמר לעצמו הן העוגה גדולה אנגוס חתיכה ועוד ישראל לאבא... עד שברבות הנגיסות נשאר ביס קטן לאבא. לעת ערב כשאבא שב מעבודתו נתן לו את העוגה ואמר לו: אבא ראה איזה הפתעה עשיתי לך. אבא פתח את המפתח, וראה את העוגה מלאת הנגיסות ופרץ בבכי. שואל אותו הבן אבא מדוע אתה בוכה? אתה כועס עלי? אמר לו אבא ההפך, זה בכי של אהבה, אני רואה שלמרות כל הנגיסונות והקשיים שהיו לך, זכרת אותי, והשארתי לי חתיכת עוגה שמביעה את אהבתך אלי.

דומה שהסיפור הזה מהווה הסבר לתקיעת השופר, למרות כל הנגיסונות והקשיים שהיו לנו לא שכחנו אותך רבוננו של עולם, ולכן אנו מבקשים "תקע בשופר גדול לחרוננו".

הרה"ג **קלמן מאיר בר**, הרב הראשי לישראל

העלון מוקדש לזכר ולע"נ
הדרה נסים בת יהודית ויוסף
עודד ז"ל, העמידה תלמידים הרבה.
נלב"ע ב-י"ב בתשרי תשע"ו יהי זכרו ברוך!

מועדי השבת חג הסוכות

ער"ש	מוצ"ש	ח' לר"ת
י-ם	17.56	19.07
ת"א	18.11	19.09
חיפה	18.03	19.07
ב"ש	18.14	19.10
אילת	18.07	19.03

זמני היום והלילות היוםניים:

משבת חג הסוכות - הושענה רבה - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	5.01 - 5.05
זמן הנחת תפילין	5.42 - 5.46
הנץ החמה (מישור)	6.32 - 6.36
הנץ החמה (הנראה)	6.36 - 6.40
ס"ז ק"ש מג"א	8.46 - 8.47
ס"ז ק"ש הגר"א	9.30 - 9.31
תצות היום	12.32 - 12.30
מנחה גדולה	13.03 - 13.00
שקיעת החמה	18.32 - 18.24
צאת הכוכבים ב'	19.22 - 19.14

דף יומי: בכורות ח - יד

מועדי השבת שמחת תורה

ער"ש	מוצ"ש	ח' לר"ת
י-ם	17.47	18.58
ת"א	18.02	19.00
חיפה	17.53	18.59
ב"ש	18.05	19.01
אילת	17.58	18.59

זמני היום והלילות היוםניים:

משבת שמחת תורה - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	5.06 - 5.10
זמן הנחת תפילין	5.46 - 5.30
הנץ החמה (מישור)	6.36 - 6.40
הנץ החמה (הנראה)	6.41 - 6.45
ס"ז ק"ש מג"א	8.47 - 8.49
ס"ז ק"ש הגר"א	9.32 - 9.33
תצות היום	12.30 - 12.28
מנחה גדולה	13.00 - 12.58
שקיעת החמה	18.23 - 18.15
צאת הכוכבים ב'	19.13 - 19.05

דף יומי: בכורות טו - כא

העלון מוקדש לזכר ולע"נ שפרה קרוטהמר ז"ל, נפטרה ב- י"ד בתשרי תשמ"ז. יהי זכרה ברוך!

טרם סיים שים שלום - חוזר לרצה (על פי הרמא במשנה ברורה שם), אבל הכהנים לא ישאו כפיהם בשנית (שו"ת הר צבי אורח חיים א, סה).
המתפלל בטעות בחול המועד תפילת יום טוב - חוזר ומתפלל כראוי.

קריאה בתורה בחול המועד
קוראים בתורה בקרבנות החג שבפרשת פנחס, קוראים לארבעה קרואים רק בפסוקי הקרבן של אותו יום. לכל הקרואים קורא אותו הדבר. מי ששמע כבר את הראשון אינו פטור מהשאר וחיוב בשמיעת כל הקרואים.
יום חמישי ליל הושענא רבה. נוהגים לקיים תיקון ולהיות ערים לקראת הוצאת פתקי "גמר טוב".

בהושענא רבה אחרי תיקון ליל הושענא רבה, בתפילת שחרית אומרים פסוקי דזמרה כנהוג בשבת ויום-טוב, אך אומרים גם 'מזמור לתודה' ואחרי ישתבח "שיר המעלות" ומתפללים שמונה עשרה של חול. ביום זה מקיפים את הבימה שבע פעמים ומרים בפינוי הושענות (שתהא השנה ברוכה בימים). יש הנוהגים להוציא לבימה 3 ספרי תורה ולא רק אחד כבשאר ימי חול המועד. האשכנזים נוהגים להניח את ארבעת המינים לפני 'תענה אמונים' ולוקחים בידם את הערבות. **אחרי** החזרת ספרי התורה להיכל אומר הש"ץ קדיש וחובטים את הערבות. לנוסח אשכנז חובטים אחרי הקדיש ובקהילות החסידים אחרי 'דאמירן בעלמא ואמרו אמין' לפני 'תתקבל'. אין לחבוט את הערבה כל עוד לא הוחזרו ספרי התורה להיכל. הספרדים נוהגים לחבוט הערבות אחרי 'עלינו' ואחריה אומרים 'הודו' הגדול ונשמת כל חי.

שמחת תורה:

כניסת החג: הדלקת הנרות מברכים: להדליק נר של שבת ושל יו"ט. אישה המדלקת תברך שהחיינו.
ערבית: אין אומרים לכו נרננה. מתחילים במזמור לדוד. לנוסח אשכנז פותחים ב"מזמור שיר ליום השבת". אין אומרים כגונא / במה מדליקין. במגן אבות חותם רק מקדש השבת (אין מזכירים יו"ט).

ז' הקפות עם ספרי תורה. לאחר ההקפות נוהגים לקרוא לתורה לשלשה "וזאת הברכה".

שחרית: הקפות, בקריאת התורה נוהגים לעלות את כל הקהל, בפרשת וזאת הברכה. חתנים, מפטיר "ביום השמיני". ההפטרה: "ויהי אחרי מות משה" (יהושע א, א). הזכרת נשמות, אב הרחמים (אף שיש ברית מילה).

תפילת גשם: "משיב הרוח ומוריד הגשם (גשם, ג בסגול ולא בקמץ).
מנחה: קוראים בתורה ל-ג' קרואים בפרשת בראשית. אין אומרים צדקתך.

מוצש"ק: בערבית אומרים ויהי נועם. אומרים ויתן לך.

תתגודדו" - לא תעשו אגודות אגודות (יבמות ג, ב).
באשר לאיטר, לדעת המחבר ינהג ככל אדם, לדעת הרמ"א יחליף את הידיים (תרנ"ג ג' ס"ק ט"ו י"ט). יש להצמיד את האתרוג אל ג' המינים בעת הנטילה והנענועים (שם י"א), ויזהר שלא יחצוץ הסידור בין ידו למינים. שכח לברך על נטילת הלולב, יוכל לברך טרם הנענועים, כי הנענוע הוא מן המצוה. ואם כבר נענע, לא יברך, (ובשע"צ הובאה דעה אחרת של הגר"א (סק"ו). לא בירך שהחינו ביום הראשון, מברך בנטילה של היום שאחריו (תרמ"ד סק"ג).
הלל והושענות

בימי החג אומרים הלל שלם תוך שמחזיקים בארבעת המינים. **ראוי להקפיד, כי ש"ץ יאמר לבדו את ארבעת פסוקי 'הודו' והציבור יענה אחרי כל פסוק 'הודו'.** בפסוקי 'הודו' מנענעים בלולב. לדעת המחבר מנענעים רק בפסוק 'הודו'. אין מנענעים כשעונים 'הודו' בפסוקים האחרים. לדעת הרמ"א מנענע ש"ץ בשני הפסוקים 'הודו' ו'ראמנו נא ישראל' והקהל מנענע בכל 'הודו' שעונים אחריו. כן מנענעים פעמיים במילים 'אנא ה' הושיעה נא'.

אמירת הושענות

לאחר סיום הלל, קודם קדיש תתקבל, מקיפים את הבימה פעם אחת, ובהושענא רבה 7 פעמים, עם הלולב והאתרוג, זכר למקדש שהיו מקיפים את המזבח, ויאחז את הלולב ביד ימין והאתרוג לשמאלו. אם קרא קודם בתורה יאמר ההושענות אחר קריאת התורה. קודם לתחילת הושענות נוהגים להעלות ספר תורה אחד על הבימה עד לסיום ההושענות. כתב בקיצור שולחן ערוך (קל, יא) שמשאירים את ארון הקודש פתוח עד אחר אמירת ההושענות. בשעת ההקפה אומרים את סדר ההושענות.

מי שאין לו ארבעה מינים אינו מקיף את הבימה כשאומר הושענות.

אבל על אביו או אמו, כל י"ב חודש, ועל שאר קרוביו כג' ל' יום אינו מקיף את הבימה בעת אמירת ההושענא. כדי שלא יראה אבילות בפרהסיא מהדרים שהאבל יהיה מחזיק את ספר התורה בשעת הקפת הבימה.

תפילת חול המועד:

אין מניחים תפילין. בשחרית מתפללים תפילת חול ומוסיפים יעלה ויבוא. אומרים הלל שלם, הושענות, קריאה בתורה ותפילת מוסף. **השוכח יעלה ויבוא** בחול המועד: אם נזכר טרם עקר רגליו - חוזר לרצה, ומרצה מתפלל עד סיום תפילה כולל יעלה ויבוא. לאחר שעקר רגליו, וגם אם נזכר אחר מוסף, יחזור לתחילת תפילת העמידה (משנה ברורה תכב, ד). עבר זמן שחרית - ישלימנה במנחה.

שליח ציבור ששכח יעלה ויבוא בחזרת הש"ץ, אם נזכר

